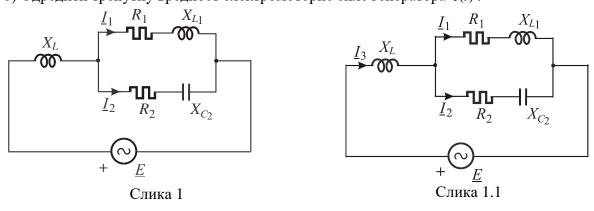
- **1**. У колу приказаном на слици 1 познато је: $R_1 = X_L = 20\Omega$, $X_{L1} = 10\Omega$ и тренутна вредност струје $i_1(t) = 2\sqrt{2}\cos\left(\omega t \frac{\pi}{4}\right)$ А .
- а) Одредити отпорност R_2 и реактансу кондензатора X_{C_2} тако да струја кроз отпорник R_2 има исту максималну вредност као и струја $i_1(t)$, а фазно предњачи за $\pi/2$ у односу на њу. б) Одредити тренутну вредност електромоторне силе генератора e(t).

Комплексни представник задате тренутне вредности струје је $\underline{I}_1 = 2\sqrt{2}\,e^{-j\pi/4} = 2(1-j)\,A$.

а) Према услову задатка, $I_{2\mathrm{m}}=2\sqrt{2}\,\mathrm{A}$ и $\phi_{I2}=-\frac{\pi}{4}+\frac{\pi}{2}=\frac{\pi}{4}\mathrm{rad}$, па је струја кроз отпорник R_2 $\underline{I}_2=2\sqrt{2}\,\mathrm{e}^{\mathrm{j}\pi/4}=2(1+\mathrm{j})\,\mathrm{A}$.

За коло са слике 1.1 важи да су напони на редној вези отпорника R_1 и калема X_{L1} и редној вези отпорника R_2 и кондензатора X_{C1} међусобно једнаки:

$$(R_1 + jX_{L1})\underline{I}_1 = (R_2 - jX_{C2})\underline{I}_2.$$

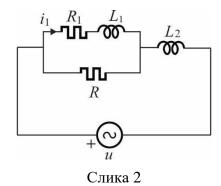
Из ове релације добија се да је $R_2 = 10\Omega$ и $X_{C2} = 20\Omega$.

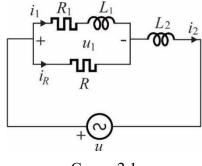
б) Електромоторна сила је:

$$\underline{E} = jX_L\underline{I}_3 + (R_1 + jX_{L1})\underline{I}_1 = jX_L(\underline{I}_1 + \underline{I}_2) + (R_1 + jX_{L1})\underline{I}_1 = 60(1 + j)V$$

а њена тренутна вредност $e(t) = 60\sqrt{2}\cos(\omega t + \pi/4)$ V .

2. У колу приказаном на слици 2 познато је: $u(t) = 66\cos\omega t$ V , $R_1 = 1\Omega$, $X_{L1} = 2\Omega$ и $X_{L2} = 3\Omega$. Одредити отпорност отпорника R, тако да струја $i_1(t)$ касни за напоном u(t) за $\pi/2$, и њена ефективна вредност износи $I_1 = 6\sqrt{2}$ А

Слика 2.1

Тренутна вреедност струје отпорника је $i_1(t) = 12\cos\left(\omega t - \frac{\pi}{2}\right)$.

Комплексни представници простопериодичне струје $i_1(t)$ и електромоторне силе генератора u(t) су $\underline{I}_1=\mathrm{j}12~\mathrm{A}$ и $\underline{U}=66~\mathrm{V}$.

За коло на слици 2.1 могу се написати следеће једначине:

$$\underline{U}_1 = (R_1 + jX_1)\underline{I}_1 = 12(2 - j) V;$$

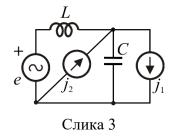
$$\underline{I}_2 = \frac{\underline{U} - \underline{U}_1}{jX_{L2}} = (4 - j14) A;$$

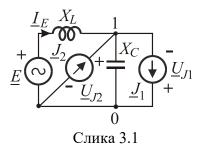
$$\underline{I}_R = \underline{I}_2 - \underline{I}_1 = 2(2 - j) A.$$

Отпорност отпорника R је

$$R = \frac{\underline{U}_1}{\underline{I}_R} = 6 \ \Omega \ .$$

3. У колу приказаном на слици 3 познато је: $e(t)=2\sin\omega t$ V , $j_1(t)=2\sqrt{2}\cos(\omega t-\pi/4)$ A , $\underline{J}_2=(3+\mathrm{j})$ A , $\omega=10^5$ rad/s , $L=10\mu\mathrm{H}$ и $C=5\mu\mathrm{F}$. Одредити комплексне снаге свих генератора.

Одредимо најпре комплексне представнике задатих тренутних вредности напона и струја генератора.

С обзиром да је $e(t) = 2\sin\omega t = 2\cos(\omega t - \pi/2)$ V, добија се $\underline{E} = 2e^{-j\pi/2} = -j2$ V, док је за $j_1(t) = 2\sqrt{2}\cos(\omega t - \pi/4)$ A, $\underline{J}_1 = 2\sqrt{2}e^{-j\pi/4} = 2(1-j)$ A.

Реактансе калема и кондензатора су $X_L = \omega L = 1\Omega$ и $X_C = 1/\omega C = 2\Omega$, респективно.

Коло ћемо решити применом метода потенцијала чворова.

За чворове означене као на слици 3.1, формира се једначина облика:

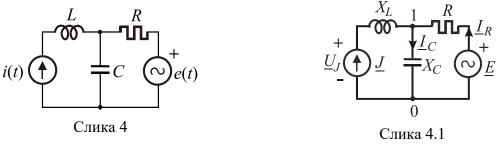
$$\left(\frac{1}{jX_L} + \frac{1}{-jX_C}\right)\underline{U}_{10} = \frac{\underline{E}}{jX_L} + \underline{J}_2 - \underline{J}_1.$$

Решење је $U_{10} = 2(-3 - j)V$.

Да би одредили комплексну снагу напонског генератора, потребно је одредити струју кроз генератор $\underline{I}_E = \frac{\underline{E} - \underline{U}_{10}}{\mathrm{j} X_I} = -\mathrm{j} 6\mathrm{A}$, па је $\underline{S}_E = \frac{1}{2} \underline{E} \underline{I}_E^* = 6\mathrm{VA}$.

Напони на крајевима струјних генератора су: $\underline{U}_{J1} = -\underline{U}_{J2} = -\underline{U}_{10} = 2(3+\mathrm{j})\,\mathrm{V}$. Комплексне снаге су: $\underline{S}_{J1} = \frac{1}{2}\underline{U}_{J1}\underline{J}_1^* = 4(1+\mathrm{j}2)\,\mathrm{VA}\,$ и $\underline{S}_{J2} = \frac{1}{2}\underline{U}_{J2}\underline{J}_2^* = -10\,\mathrm{VA}$.

4. У колу приказаном на слици 4 познато је: $i(t) = \sqrt{2}\cos(\omega t + \pi/4)$ А, $e(t) = 20\cos(\omega t + \pi/2)$ V, $\omega = 10^4$ rad/s, $R = 10\Omega$, L = 2 mH и C = 5 µF. Одредити тренутну вредност струје кроз кондензатор и проверити биланс снага.

Комплексни представници задатих тренутних вредности струјног и напонског генератора су $\underline{J}=\sqrt{2}\,\mathrm{e}^{\,\mathrm{j}\pi/4}=(1+\mathrm{j})\,\mathrm{A}\,$ и $\underline{E}=20\mathrm{e}^{\,\mathrm{j}\pi/2}=\mathrm{j}20\,\mathrm{V}\,$, док су реактансе калема и кондензатора $X_L=\omega L=20\Omega\,$ и $X_C=1/\omega C=20\Omega\,$, респективно.

За решавање задатка применићемо метод потенцијала чворова.

Коло има два чвора, па се једначина пише само за један чвор:

$$\left(\frac{1}{R} + \frac{1}{-jX_C}\right)\underline{U}_{10} = \frac{\underline{E}}{R} + \underline{J}.$$

Решење једначине је $U_{10} = 20(1+j) V$.